

Zeeweringen

Deze krant wordt huis-aan-huis verspreid in het werkgebied van projectbureau Zeeweringen en verschijnt tweemaal per jaar.

Korte berichten

Oog voor natuur

Dijken zijn kleine natuurgebieden, het krioelt er van leven. Wieren, krabbetjes en allerlei vogels en andere dieren voelen zich er thuis. Vooral het water en de dijken langs de Westerschelde en de Oosterschelde herbergen bijzondere natuurwaarden. Niet zelden zijn ze beschermd door wet- en regelgeving. Het vervangen van de steenbekleding van de dijken is een ingrijpende maatregel, ook voor de natuur. Wij zorgen ervoor dat alles wordt gedaan om rekening te houden met de gevolgen voor planten, vogels en andere dieren op en langs de dijken. Zo wordt de werkstrook zo smal mogelijk gehouden, en worden de karakteristieke kreken en schorren zoveel mogelijk ontzien. Ook houden we rekening met de broedtijd en de voor- en najaarstrek van vogels.

Meer dan het minimum...

In veel gevallen doen we nog meer dan wat wettelijk minimaal vereist is: soms worden vervangende of nieuwe broedgebieden gecreëerd, bij de keuze van de steenbekleding wordt rekening gehouden met de doorgroeibaarheid voor zoutplanten en de

begroeibaarheid voor wieren. Hoewel dit meestal niet de goedkoopste oplossingen zijn, zien we dit als een vanzelfsprekende investering in een uniek natuurgebied.

Door al dit soort maatregelen zijn er geen blijvende negatieve gevolgen te verwachten voor de omliggende natuur. We streven ernaar dat de natuur zich kan herstellen of zelfs wordt verbeterd.

Onderhoudswegen: toegankelijk of niet?

In de meeste gevallen wordt aan de buitenkant van de dijk een verharde onderhoudsweg aangelegd, zodat de dijk voor onderhoud of bij calamiteiten goed

bereikbaar is. Vaak stellen de waterschappen deze onderhoudswegen open voor het publiek, met name voor wandelaars en fietsers, maar dit gebeurt niet altijd. Langs sommige dijktrajecten hebben vogels namelijk hun hoogwatervluchtplaatsen of broedgebieden. Om de vogels niet te verstoren zijn deze trajecten niet toegankelijk voor recreanten.

Museumglooiing

Bij het werk aan de dijken vervangen moderne materialen de oude. Hierbij gaat een hoop verloren. Zonde van de historische waarde. Daarom maakt het projectbureau zich ook sterk voor behoud van oude blokken, zuilen en stenen. Bij het watersnoodmuseum in polder Vierbannen van Duiveland legt het projectbureau dit jaar een zogenaamde museumglooiing aan. Daarop komen diverse oude steensoorten zoals basalt, Vilvoorde steen, petit granit, het voor Zeeland kenmerkende systeem Leendertse, Haringmanblokken en Doornikse steen. Elke bekleding krijgt een afzonderlijk vak met een oppervlakte van 50 vierkante meter. De dijk wordt als het ware een lappendeken van historische materialen. Een grappig gezicht met educatieve waarde.

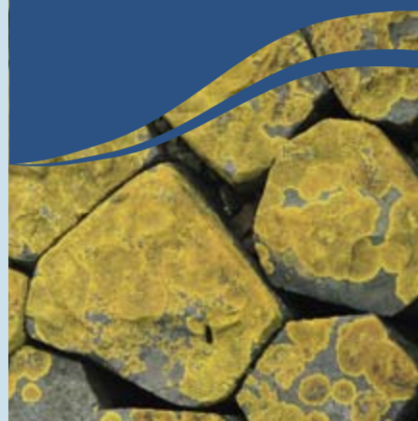
i Digitale Nieuwsbrief

Wilt u op de hoogte blijven van de werkzaamheden bij u in de buurt? Meldt u dan aan voor onze digitale nieuwsbrief op www.zeeweringen.nl

Waar vindt u ons?

Heeft u vragen, opmerkingen of klachten? U kunt ons bereiken via:
www.zeeweringen.nl
info@zeeweringen.nl
 0118-621370

Via onze eigen website en die van uw gemeente houden wij u op de hoogte van de stand van zaken van het werk. Na afloop van het werk ontvangt u nogmaals een editie van deze krant.

Dijktrajecten 2009

Informatie

Het projectbureau versterkt dit jaar 8 dijktrajecten. Op het kaartje ziet u waar gewerkt wordt. Wilt u meer weten over de verschillende dijktrajecten? Of zien wat er verder tot 2015 op het programma staat? Neem een kijkje op onze website www.zeeweringen.nl

1 Polder Vierbannen van Duiveland, inlaag bij Ouwerkerk	5 Oud-Noord-Bevelandpolder, incl. Colijnsplaat
2 Grevelingendam	6 Boulevard Bankert en Evertsen
3 Anna Jacobapolder, vm veerhaven, Willempolder	7 Nijs-, Hoogland-, Ser Arends- en Schor van Molenpolder
4 Oesterdam (aanzet), Eerste en Tweede Bathpolder	8 Zoutelande

Colofon

Dit is een uitgave van projectbureau Zeeweringen, een samenwerkingsverband van Rijkswaterstaat, waterschap Zeeuwse Eilanden en waterschap Zeeuws-Vlaanderen.

Realisatie
projectbureau Zeeweringen

Uitvoering
men@work

Bronvermelding
Topografische ondergrond: © Google Maps

Redactieadres
Projectbureau Zeeweringen
Postbus 1000
4330 ZW Middelburg
T (0118) 62 13 70
F (0118) 62 19 93

www.zeeweringen.nl

Dijkversterkingen in 2009

Werken aan veiligheid

Dijken beschermen het achterland van Zeeland tegen overstromingen. Begin jaren 90 werd duidelijk dat de steenbekleding van de dijken op sommige plaatsen te licht is. Dat wil zeggen, te licht om een zogenaamde superstorm te doorstaan, want dat is de veiligheidsnorm. Een superstorm is een storm die veel zwaarder is dan die van 1953 en die statistisch gezien eens in de 4000 jaar voorkomt. De steenbekleding voldoet dus niet overal aan die veiligheidsnorm.

Rijkswaterstaat en de Zeeuwse waterschappen maken er samen werk van om dat wél het geval te laten zijn. Daartoe is projectbureau Zeeweringen opgericht. Sinds 1997 coördineren wij de uitvoering van de dijkversterkingen in Zeeland. Dit jaar pakken we acht dijktrajecten aan. Om welke trajecten het gaat, kunt u zien op het overzichtskaartje op de achterzijde van deze krant. Op de volgende pagina's kunt u lezen wat er bij u in de omgeving staat te gebeuren.

Verschillende belangen

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden houden we rekening met de omgeving. Vanwege de aanwezigheid van mens, dier en plant zijn er vaak tegengestelde belangen: zo willen vogels in alle rust kunnen broeden en willen recreanten van het strand, de omgeving en de zee genieten.

Door in gesprek te gaan met alle belanghebbenden stemmen we alles zo goed mogelijk op elkaar af. Bij de voorbereiding en uitvoering van de werkzaamheden aan de dijken is er intensief contact met omwonenden. Andere gesprekspartners zijn provincie, gemeenten en natuur- en milieuorganisaties, zoals de Zeeuwse Milieufederatie, Staatsbosbeheer en de Vogelbescherming.

Zo min mogelijk overlast

De werkzaamheden aan de dijken kunnen overlast veroorzaken in de omgeving. Zo kan het storten van steen voor geluidsoverlast zorgen en het gieten van asfalt stank veroorzaken. Ook rijden er vrachtwagens af en aan en dit zorgt soms voor lawaai en stof. Vanwege de veiligheid zijn

de dijken waar gewerkt wordt afgesloten voor publiek. Hierdoor is fietsen, wandelen en strandbezoek op die plaatsen niet mogelijk. We zijn ons zeer bewust van de eventuele hinder en proberen deze dan ook zoveel mogelijk te beperken. Toch lukt het niet altijd alle overlast te voorkomen. Maar het ongemak is gelukkig altijd van tijdelijke aard: een veilige dijk is het blijvende resultaat!

Wanneer wordt gewerkt?

Het meeste werk aan de dijken vindt plaats als de weersomstandigheden het gunstigst zijn, tussen 1 april en 1 oktober. Buiten deze periode, tijdens het stormseizoen, zijn er teveel risico's: zwaar weer zou de openliggende dijken kunnen beschadigen. Als er toch wordt gewerkt tijdens het stormseizoen, dan gaat het om voorbereidingen of afronding van het werk of bijvoorbeeld om het aanbrengen van een extra laag op de bestaande steenbekleding.

Investeren in veiligheid

Om de dijken te versterken is geld nodig. Daarom is in de rijksbegroting voor Zeeland 924 miljoen euro gereserveerd voor verbetering van de steenbekleding en daarmee de verhoging van de veiligheid. Vanaf 1997 is hieruit de verbetering van 150 kilometer dijk bekostigd. Daar komt nog ruim 175 kilometer bij. Het project loopt dan ook door tot 2015. Dat is lang, maar noodzakelijk, want er zijn veel dijktrajecten die versterkt moeten worden en dat kan niet allemaal tegelijk.

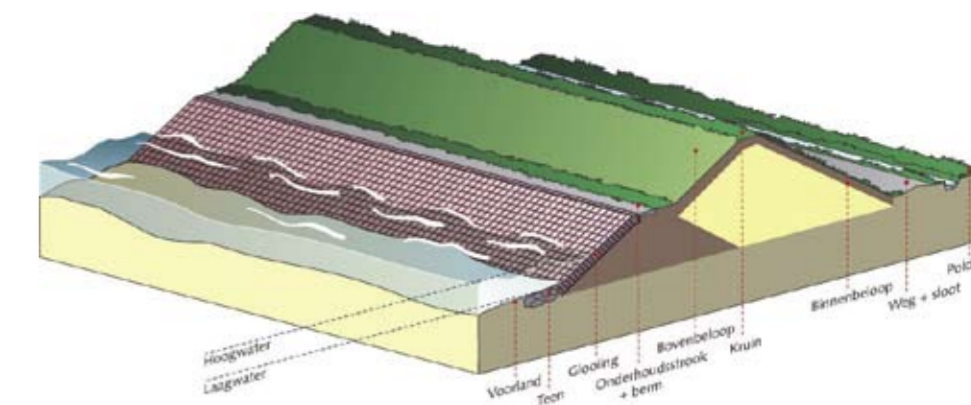
Op onze website www.zeeweringen.nl kunt u zien wat er de komende jaren allemaal op het programma staat.

Zoutelande

Wat gaan we doen?

Dit jaar werkt projectbureau Zeeweringen aan een deel van de dijk aan de Zeeuwse Riviera, Zoutelande. Het openbreken van dijken mag vanwege de veiligheid uitsluitend buiten het stormseizoen, tussen april en oktober. Voor Zoutelande is dit juist de meest drukke periode in verband met recreatie en toerisme. Om zo efficiënt mogelijk te werken is het werkgebied opgesplitst in 3 delen:

- een westelijk (duin)gedeelte richting Westkapelle
- de dijk bij de boulevard van Zoutelande. Dit is het grootste gedeelte van het traject en ligt in het midden
- een oostelijk (duin)gedeelte in de richting van Dishoek

Hoe ziet een dijk eruit?

Een dijk bestaat uit een basis van zand. Om te voorkomen dat deze basis wegspoelt, is deze afgedekt met een laag klei en een filterdoek. Daarop is een laag steen of beton aangebracht en soms ook nog een laag gietafsluiting. Dit zorgt voor extra versterking en fixatie. Deze steenbekleding moet de ergste golfklappen opvangen. Vroeger werden veel steen- en betonsoorten gebruikt die volgens de huidige veiligheidsnormen niet zwaar genoeg meer zijn. Deze moeten dus worden vervangen of versterkt.

Een dijk bestaat vanaf de zeezijde naar het land uit:

- Voorland
- Teen
- Glooiing
- Onderhoudstrook en berm
- Bovenbeloop
- Kruin
- Binnenbeloop

De ondertafel is het gedeelte van de dijk dat onder gemiddeld hoogwaterniveau ligt, de boventafel ligt boven gemiddeld hoogwaterniveau. Bovenop de dijk ligt vaak gras. Onderaan, op de ondertafel (en (deels) op de boventafel, ligt de steenbekleding.

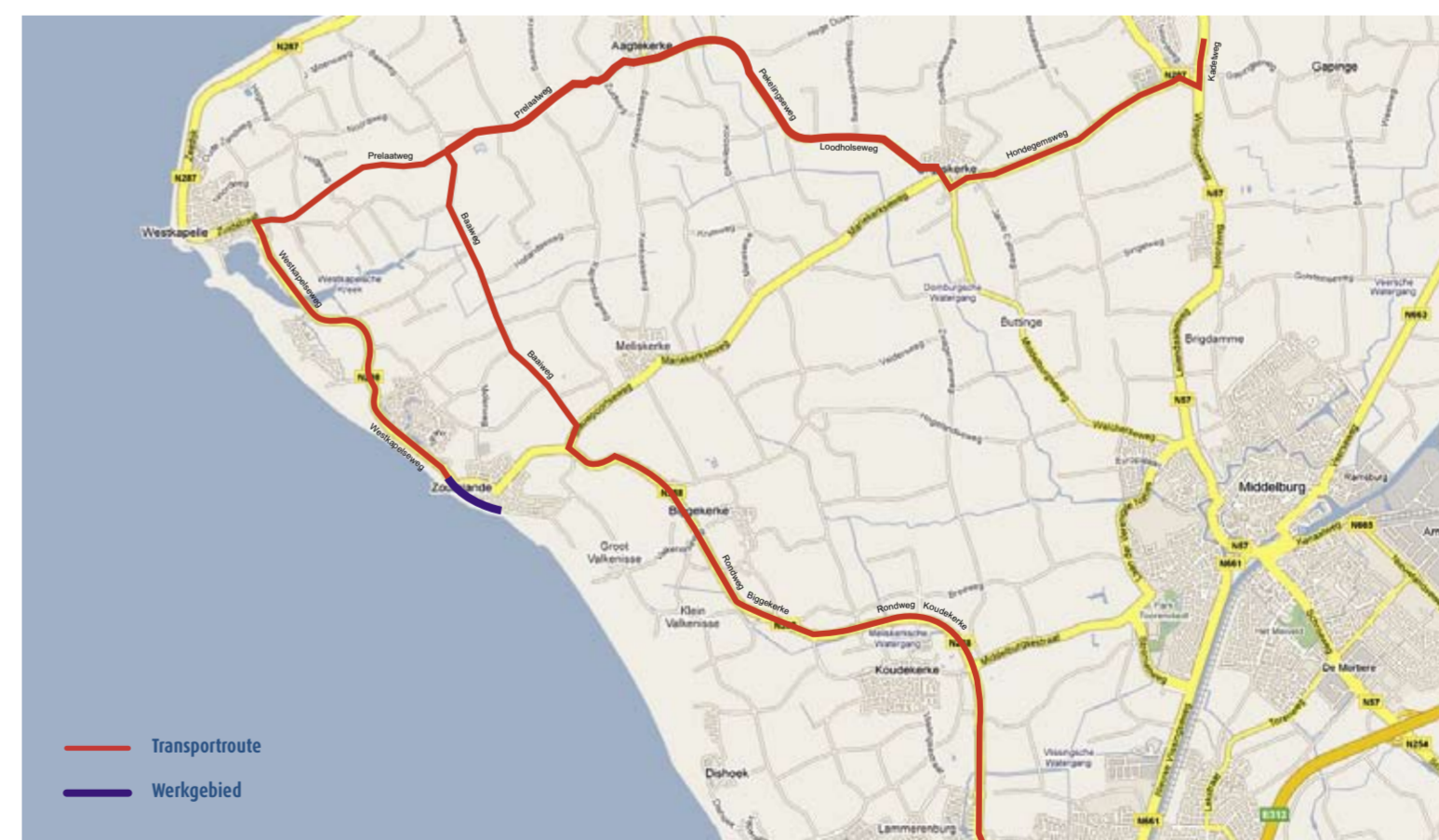
De bekleding van het middengedeelte bij de boulevard wordt vanaf de teen van de dijk tot en met de kruin aangepast. De bestaande bekleding van de teen tot de berm wordt vervangen door breuksteen dat wordt ingegoten met gietafsluiting. Asphalt vervangt de betonblokken op de brede berm. De palenrij op deze berm wordt weer teruggebracht. Boven op de kruin van het dijkvak wordt een nieuw asfaltpad aangelegd. Tussen berm en kruin komt bekleding die de oploop van golven beperkt. Deze bekleding wordt na het aanbrengen weer afgedekt met zand, net als in de huidige situatie.

Ten oosten en westen van de boulevard wordt de steenbekleding over zo'n 150

meter in het duin doorgezet. Dit zorgt voor een veilige aansluiting van dijk naar duin. Het monument dat de heroïsche kustmarathon symboliseert, zal tijdens de werkzaamheden zijn stek tijdelijk verlaten. Na afloop van het werk wordt het enkele meters verderop teruggeplaatst. Omdat het oude tegelpad in de nieuwe situatie niet terugkomt, krijgen ook de tegels met inscriptie - de zogenaamde 'walk of fame' - een nieuw plekje in de buurt van het monument. Verder komt er een extra trap ter hoogte van de grote trap in het midden van het dijkvak. Deze nieuwe trap loopt vanaf de brede berm tot op het strand.

Periode maart tot oktober 2009

Werkgebied en transportroutes

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is veel materiaal in de vorm van grond, betonblokken, asphalt en breuksteen nodig. Dit moet worden aangevoerd en tijdelijk worden opgeslagen in depots. Op het kaartje ziet u waar

er precies gewerkt wordt en hoe het vrachtverkeer gaat rijden. Het projectbureau houdt bij de keuze van transportroutes rekening met de omgeving. Vooral met het oog op de veiligheid zijn de

routes zorgvuldig gekozen. De dorpskern Zoutelande wordt vermeden. De aanvoertroute van de materialen loopt vanaf Westkapelle via de Grindweg en de Westkapelseweg.

• Voor meer informatie: www.zeeweringen.nl

Wie voert het werk uit?

Projectbureau Zeeweringen maakt de plannen voor het werk. Aannemer Zeeuwse Stroomen maakt het ontwerp en voert het werk uit. Deze aannemer is een aantal jaar geleden speciaal opgericht voor het werken aan de dijk. Hij heeft dan ook al veel ervaring opgedaan. Dit jaar werkt Zeeuwse Stroomen ook aan de dijkversterking in Vlissingen (dijktraject Boulevard Bankert en Evertsen).

Wat merkt u van het werk?

Zoutelande kent veel toerisme. Het werk wordt daarom zoveel mogelijk buiten het toeristisch seizoen uitgevoerd. Toch kan het werk helaas niet ongemerkt voorbijgaan. Om de werkzaamheden veilig uit te kunnen voeren, worden namelijk telkens gedeeltes van het werkgebied afgesloten. Hierdoor is plaatselijk en tijdelijk geen recreatie mogelijk. Om overlast van de afsluitingen zoveel mogelijk te beperken, zijn goede afspraken gemaakt met omwonenden en exploitanten. Tot die afspraken behoort een gefaseerde aanpak van het werk.

Fase 1

In de periode van 1 maart tot 16 mei wordt gewerkt in het meest oostelijke en het meest westelijke gedeelte van het dijktraject, aan de aansluitingconstructies van de dijk op het duin. Na 16 mei is het strand hier weer open en kunnen ook de strandcabines geplaatst worden. Tijdens deze fase gelden de volgende werktijden: maandag t/m vrijdag van 07.00 tot maximaal 21.00 uur en indien nodig zaterdag van 07.00 tot 19.00 uur.

Fase 2

Van 18 mei tot 1 oktober is het de beurt aan het middelste gedeelte, direct voor de boulevard. Het strand en de dijk zijn hier dan tijdelijk niet toegankelijk. Wel geldt een vakantiestop: tussen 13 juli en 16 augustus wordt niet gewerkt. Het strand en de dijk zijn dan open. Altijd worden afsluitingen zo kort mogelijk gehouden. Tussentijds kan het dus zijn dat de aannemer gedeeltes die klaar zijn vroegtijdig openstelt. De werktijden in fase 2 zijn op maandag t/m vrijdag van 07.00 tot maximaal 19.00 uur. Alleen bij hoge uitzondering kan van de werktijden worden afgeweken of wordt in het weekend gewerkt.

Omgeving

Bij het werk aan de dijk staat veiligheid tegen overstromen voorop. Hoewel altijd rekening wordt gehouden met het landschap, vinden ontwerpen soms geen steun van de omgeving. Dit bleek in Zoutelande tijdens de informatiebijeenkomst van 23 september 2008. De aanwezigen uitten kritiek op het nieuw beoogde uiterlijk van het wandelpad op de kruin van de dijk. Dit tegelpad wordt vervangen door asphalt: waterbouwtechnisch de enige oplossing die voldoet aan de huidige veiligheidsnormen. Het projectbureau ontving diverse voorstellen voor verfraaiing van het asfaltpad. De kosten hiervoor passen echter niet binnen het budget van het project. Het projectbureau heeft de voorstellen wel doorgespeeld naar de gemeente Veere.

Natuur

Het gebied langs de dijk is dichtbegroeid. Een ideale broedplek voor veel vogels. Om verstoring te voorkomen wordt het struikgewas voor het begin van het broedseizoen verwijderd. Het duin wordt na het werk weer ingepland. Omdat begroeiing enige tijd duurt, worden stuifschermen geplaatst om overlast van opwaaiend zand zoveel mogelijk te beperken.

- Locatie: Westkust Walcheren, monding Westerschelde
- Lengte: 1,1 kilometer
- Periode: maart - oktober 2009
- Fasering: 1 maart - 16 mei werk aan het oostelijke en westelijke gedeelte 18 mei - 1 oktober werk aan het middelste gedeelte

